

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Usserii Armachani Annales Veteris Et Novi Testamenti

Ussher, James

Lutetiæ Parisiorum, 1673

Cap. XII. Quartæ ætatis mundi spatium annorum 479. fuisse ostenditur.
Integritas numerorum 480. in lib. Regum & 450. in Actis Apostolorum
integritas, & inter se consonantia, asseritur. Libri Iudicum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14425

indeque novus Rex de iis duræ servituti subji-
ciendis, ac de infantibus eorum è medio tol-
lendis, consilium cœperit. Nam si in primis il-
lis annis XVII. quibus in regione Goshenis Ja-
cobus vixit, filii & nepotes illius fecerunt
dicantur, & *auti fuisse valde* (Gen. XLVII.
27. 28.) quis, nisi progressionis arithmeticæ
plane ignarus, annis 54. proximis, (quibus pa-
tri Josephus fuit superstes) dubitaverit, eadem
propagationis ratione servata, numerosam
proditæ potuisse sobolem, ut stirps tam copio-
sa, intra annos 64. longe pluribus producendis
sufficeret, quam ad Mosaicæ narrationis veri-
tatem statuendam, foret necessarium: Ita in 12.
descendentium in Ægyptum hypothesi, anno
post descensum 70. (qui proxime antecessit Jo-
sephi obitum) 1250. & post 60. annos (id est,
quadriennio ante ortum Moysi) 31250. mares
proditæ potuissent; quibus additis intermediis
6250. numerus 38750. masculos exhiberet; præ-
ter patrem seminatum numerum, quæ quarto
ante natum Mosem anno, simul cum eis exis-
tere potuissent. Juxta alteram vero 50. genera-
tionum hypothesin, ad 163750. numerus ille ma-
sculorum exurgeret; (ex trium numerorum
6250. & 31250. & 156250. additione confectus)
quem, totidem seminatum adjectione auctum,
Ægyptiis non immerito suspectum esse potuis-
se, nemo dubitaverit.

Concludamus igitur tandem, Israelitarum
moram in Ægypto, neque 430. annorum fuis-
se, ut Genebrardi & Stapletoni, neque 431. ut
Tichonii, neque 408. ut Thaddæi Duni, &
Nicolai Abrami, neque 240. ut Guliel. Lan-
gii, & Rabbiorum quorundam; neque 239.
ut Henrici Suizeri; neque 225. ut D. Parei; ne-
que 216. ut Jo. Benedicti & Laur. Codomani;
neque 210. ut communior Hebræorum, sed 215.
ut Christianorum Chronologorum fere senten-
tia. Hi 215. anni (Juxta nostras rationes) in
medio anno mundi 2514. juxta Scaligeri & Pe-
tavii, (qui non 130. sed 70. tantum annos inter
natales Tharæ & Abraham constituant) in 2453.
quem pro certo anno Exodi esse habendum,
Scaliger (cum suis alleclis, Setho Calvisio &
Johanne Bohemo) ex characteris quibus-
dam demonstrare conatur; quos tamen nullius
esse momenti, ipse ostendit Peravius; libro 9.
de doctrina Temporum, cap. 23. & 25. cujus-
modi & illi sunt Characteres, quibus Philippus
Lansbergius suadere nititur, annum Mundi
2449. pro vero Exodi anno esse agnoscendum:
quorum incertitudinem ipsa horum utrorum-
que mutua inter se collatio, satis manifestave-
rit. Ex eo enim, quod dies exitus ex Ægypto
fuerit feria hebdomadis quinta, & quod annus
post illum quadragesimus sextus Jubilæus pari-
ter & Sabbaticus fuerit, Scaliger suum; ex eo
vero quod dies ille in septimam feriam incide-
rit, & ipse exitus annus Sabbaticus simul & Ju-
bilæus extiterit, Lansbergius suum Mundi an-
num, pro genuino & certo esse agnoscendum,
confecisse se existimat, quum de neutra illa fe-
ria quidquam ex Scripturis constet: neque ante
Israelitarum in terram promissam ingressum,
annorum Sabbaticorum, atque inde nascen-

tium Jubilæorum, ullam rationem fuisse habi-
tam, ostendi possit, quemadmodum supra in 3.
capite monuimus.

C A P. XII.

*Quarta ætatis mundi spatium annorum
479. fuisse ostenditur. Integritas numero-
rum 480. in lib. Regum & 450. in Actis
Apostolorum integritas, & inter se conso-
nantia, asseritur. Libri Judicum ordo &
dispositio proponitur; annorumque quietis
terræ supputandorum ratio exponitur.
Davidicæ genealogiæ in fine libri Ruth &
tribusque aliis pariter consentientibus
Scripturæ locis explicatæ, perfectio defen-
ditur; posteriorum hominum, etiam ad
nostra usque tempora, non minore quam
horum patrum longævitate demonstrata.*

AD quartam Mundi ætatem jam perven-
tum est: cujus spatium, in prioris regum
libri (qui aliis tertius numeratur) cap. VI. ini-
tium, à Spiritu sancto ita habetur expresse defini-
tum. *Factum est quadringentesimo & octogesimo
anno ingressio filiorum Israel de terra Ægypti,
in anno quarto (mense Zivo, ipse est mensis se-
cundus) regni Salomonis super Israel; ut ædifi-
care inciperet domum Domino.* Quum enim
mensis primi die 15. ex Ægypto egressi fuerunt
Israelitæ, & mensis secundi die 2. (ut II. Chro-
nic. III. 2. legitur) in anno 4. Salomonis, Tem-
pli jacta sint fundamenta; annos 479. & dies
17. intercessisse liquet, non integros annos 480.
quemadmodum in hujus operis cap. III. contra
Joh. Funcium supra est ostensum. Severus ve-
ro Sulpicius, in prioris sacre sive Historiæ lib.
588. fere annos inter utrumque hunc terminum
interjectos fuisse existimans, non dubitare se
(addit) *librariorum potius negligentia, præser-
tim tot jam seculis intercedentibus, veritatem
fuisse corruptam. quam ut propheta erraverit,
Nostris quoque temporibus, Nicolaus Sera-
rius (in III. Reg. VI. 1.) 680. pro 480. Nico-
laus Raimarus Ursus (in scripto Chronologi-
co Germanicè ann. 1596. edito) & Ludovicus
vero Cappellus (in Chronol. sacr. tabul. 9. 580.
pro 480. in sacrum textum irrepsisse censuit.
Cujusmodi in desperatis Chronologia questionibus,
uti in perditis civitatibus Jerosolymæ, extremi
esse solent exitus: inquit, in lib. 9. de doctrina
Temporum cap. 32. Dionysius Petavius: cui
merito hac nimis effrenata grassandi in Scriptu-
ram licentia coercenda, & repudianda videtur.*

Melchior Canus, lib. XI. locorum Theolo-
gic. cap. 5. quum primo significasset, se non
existimare, aut fidei aut religionis questionem
esse, num 480. ille annorum numerus, qui in
codicibus pervulgatis reperitur, librariorum vi-
tio scriptus sit, an potius idem ab auctore sacro
in suo exemplari positus, atque sentire se deinde
declarasset, inter regnorum annos, seorsim à
temporibus Judicum, esse supputandos: postea
subjicit. *Josephus, quoniam non ea solum tem-
pora quibus Iudices præfuerunt, computare voluit,*

61. Chronic.
II. 11. 12.
Mat. I. 5.
Luc. III. 31.

Lansberg.
Chronolog.
sacr. lib. 9.
cap.

sed illa etiam, qua interregnis sine Judicibus fluxerunt, vere summam 590. confecit annorum. At auctor libri Regum, interregnum annis omisit, eos tantum redidit in numerum, quos intellexit, dum Judices administrarent, intercessisse. Anni ergo plures ab eo, quo Israel excessit ex Aegypto, ad Templi initia fluxere: sed dicuntur, Judicum, & Regum, non fluxere, nisi 480. Quam sententiam, in suis ad illum Regum locum Notulis, etiam Emmanuel Sà est amplexus. Verum, hoc esse Scripturam ridiculam & insulsam assertionem imponere, recte in commentariis ad caput ultimum Josuæ pronuntiavit Jacobus Bonfrerius. * Etenim quadringentesimo octogesimo anno ab exitu filiorum Israel, templi fundamenta esse jacta; quid aliud apud prudentem, neque studio tuendarum parvium occupatum lectorem sonat, quam totum illud interjectum ab exitu tempus totidem annis, neque pluribus paucioribusve, contineri? Ex quo sequeretur Josephi supputationem, sacri scriptoris calculo, longe hic fuisse præferendam: dicendumque foret, non jam (cum Sulpicio) librariorum negligentia veritatem fuisse corruptam, sed ipsum hic Prophetam erravisse. Ad aliud igitur effugium Laurentius hic se recipiens, putavit, non ineptè pronuntiari posse quod I. Reg. VI. tempus exitus ex Aegypto complectatur totam peregrinationem Israelitarum, qua à primo Paschate sumens initium, duravit, donec singula tribus occupassent suam promissa terram, cujus causa (mandante & mirabiliter adjuvante Deo) profectioem ex Aegypto susceperant. Et ne novum cuiquam videretur, ex eo loco inde exitus denominari totam profectioem quantumvis longinquam & diuturnam, qua durat donec perveniat ad locum cuius adveniendi causa iter suscipiebamus; etiam si obiter incidant impedimenta moram efficiantia: duo ad hoc confirmandum scripturæ testimonia producit. Unum ex Deuteronom. IV. 45. ubi Moses dicitur suum quintum librum prælegisse Israelitis וְהָיָה בְּעֵת in exeundo, vel in exitu ex Aegypto: cum tamen id fieret anno 40. post transitum maris rubri, quo adhuc versabantur in itinere ex Aegypto versus terram promissam suscepto. Alterum ex Psalmo CXIV. 3. narrante, in exitu Israelitarum ex Aegypto, Jordanem retro versus constituisse, quod anno 41. post transitum maris rubri factum est. Itaque arbitratur, in I. Reg. VI. 1. scripturam respicere ac definire tempus illud alias infinitum, quo tribus DAN Judic. XVIII. dicitur hereditatem sibi quesivisse. Tunc enim primum, inquit, finita est peregrinatio, quam filii Israel ex Aegypto ideo ceperant, ut quæque tribus suam hereditatem in promissa terra occuparet: nec tamen affirmari potest, quando id factum sit, nisi forte 480. anni à templi Salomonici absoluteione (vel prima fundatione potius) retro numerati nobis ostendant, quando cessaverit filiorum Israel exitus ex Aegypto, id est, tota peregrinatio quam suscipiebant; non habitura finem, donec cuilibet tribus sua fors in terrâ promissâ obrigisset. Eo usque autem à discessu ex Aegypto annos 118. effluxisse ille autumat, inter discessum illum &

jacta Templi fundamenta, annorum 598. intervallum constituens. Eandem quoque interpretationem in tabulis suis Chronologicis secutus est Michael Mæstlinus: à discessu tamen ex Aegypto, ad Daniticam illam expeditionem, annos 112. ad Templi vero fundationem annos tantum 592. dinumerans.

Sed quod ridiculum illud sit, sacrum libri Regum scriptorem, non ipsius fundati Templi epocham, sed terrâ Danitis postremum occupatæ tempus, designare voluisse, quis non videt? Et (ut Johannem & Bohemum præterea contra Codomanum hic differenter audias) quis tempus illud quo una tribus sibi possessionem quesivit, quodque anni ratione nobis ignotum, nominaret Exitum filiorum Israel ex Aegypto? quis à termino ignoto Epocham figeret? Monstram opinionis, præsertim cum jam ante tribus DAN suam possessionem habuerit, ut ex Josu. XIX. 40. videre est: verum sit angustam. Bona namque terra pars ei tribui per sortem data, per Chananeos ei erepta; Judic. 1. 34. Ideo tribus hæc, sequentibus (nobis tamen annorum ratione ignotis) temporibus, excurrit ad ampliorem sibi sedem quarendam.

Alii, (cum Codomano) per exitum ex Aegypto, non tempus illud præcisè quo extra fines Aegypti pedem Israelitæ extulerunt denotare, sed aliquam multorum intervallum annorum comprehendere hic existimant, verum intra modestiores aliquando limites, temporis illud spatium coerendum esse censent, à Dionysio Petavio, & eum secutus Petrus Possinus, exitum ex Aegypto, tempus illud interpretantur, quo Israelitæ 40. annis in deserto oberrantes, ad itineris metas terminumque pervenerunt, & trajecto Jordane in terram Chananitidem introierunt. Quæ interpretatio, si aliquo modo admitti posset, in discrepantiâ numerorum inter Hebræos & Græcos codices conciliandâ, usum fortasse haberet aliquem. Licet enim tam in Complutensi editione, quam in Græco MS. Arundeliano, eodem quo in textu Hebræo modo, anno ab exodo 480. Templum ædificari cepum fuisse legatur: in Romanâ tamen, & Aldinâ, & Germanicis editionibus, ut etiam in codice Alexandrino, & apud Luciferum Calaritanum, Sulpicium Severum, atque Oecumenium (in Act. 7. cap.) 440. tantum annorum habetur numerus: quæ diversitas utcumque componi potuisset, si ab initio exodi 480. à fine vero 440. annum illum fuisse habendum, dicere nobis liceret. Verum ex scripturâ nullum adhuc productum est testimonium, quod nomine Exodi vel exitus ex Aegypto, etiam annum à migratione illa quadragesimum significari nobis persuadeat. Nam ad loca quæ ad hoc confirmandum proferuntur, respondere nos docuit ipse Petavio: quum moneret apud Hebræos וְהָיָה בְּעֵת literam nonnumquam esse idem atque post, ut in Gen. XXXV. 9. Exodi II. 23. Numer. XXVII. 26. Sic igitur Deuteronom. IV. 45. ubi præcepta Domini Moses Israelitis proposuisse dicitur וְהָיָה בְּעֵת quum exivissent ipsi ex Aegypto, & in sequente similiter versiculo, ubi Moses & Israelitæ,

Silone

* Petav. doct. in temp. lib. 9. c. 23.

† Codoman. Chron. lib. 1. cap. 17.

† Mæstlin. Chron. lib. 1. c. 23.

† Petav. doct. in temp. lib. 9. c. 23.

† Petav. doct. in temp. lib. 9. c. 23.

Silonem Amorrhorum regem percussisse referuntur *קניזא* quum exivissent ex Aegypto: post egressionem facta ista fuisse. Moses tantum significat, nequequam vero tempus quo ista vel facta vel dicta sunt (utcuque manifestum id esse dixerit Petavius) egressionem vocat ex Aegypto. Neque alia in Pf. CXIII. vel CXIV. Prophetæ mens fuit, quam ut *presentia Dei*, quam in populo suo, ex Aegyptiaca servitute liberando, mirabiliter ille declaraverat, commotum mare *Mare*, fugisse, & *Jordanem conversum esse retrorsum* indicaret: neutriquam autem (quod Possinus addidit) ut exitus de Aegypto, *duos utrinque extremos assignaret terminos; & plane declararet Exodum, (sive exitum) aut Egressionem de terra Aegypti, nomina esse toti peregrinationi deserti quadragenariæ convenientia.*

no quadragesimo *קנצל* egressionis Israelitarum de terra Aegypti, mense quinto, primo die mensis. Neque aliam quam Mosaicam epocham, sacrum libri Regum scriptorem usurpasse, quum 480. anno *קנצל* egressionis Israelitarum de terra Aegypti, mense secundo, Templum Salomonicum extrui cœptum fuisse tradentem, jure ullo dubitare possumus.

Quæ vero ad desperata hæc remedia viros doctos pepulerunt, ut aut Scripturæ textum ipsum immutarent, aut violenta interpretatione distorquerent, duæ fuerunt rationes præcipuæ: altera ex Paulinâ oratione. *Act. XII. 20.* est deducta; altera à numeris annorum in libro *Judicum* expressis, qui longius quam 480. annorum, inter exitum ex Aegypto & posita Templi fundamenta, intervallum necessario postulare videantur. Ac primo, *vel mendum esse in illo numero 480. annorum, qui est. I. Reg. VI. 1.* pronuntiat Ludovicus Capellus, *vel mendum esse in loco. Act. XIII. 20. ubi Deus dicitur Israeliti dedisse Judices per annos 450. usque ad Samuelem.* Necessè enim esse allerit, *alterutrum horum numerorum esse falsum; neque posse simul consistere.* Quam opinionem Cajetanus quoque, Lutherus, Funcius, Mercator, Buntingus, Temporarius, Perkinsus, Pius, Lidyrus, Lansbergius, & alij ita sunt amplexi; ut in Actorum tamen locum mendum potius irrepressè censuerint, numero 450. pro 350.posito: quod in Græco longe facilius *πελαγονίης* in *τρεκακοντίης*, quam in Hebræo *ארבע* in *שבע* vel *שמונה* mutari potuissent existimarent.

Verum non in numeri 450. mutatione, (quem in omnibus libris, Græcis, Latinis, Syriacis, Ethiopicis, Arabicis, constanter retentum videmus) Apostolici & Prophetici calculi reconciliatio ab iis fuerat inquirenda, sed à loco potius ejusdem atque ordine, qui in variis editionibus rarius habetur & diversus. In veterè enim vulgata Latina translatione verba Apostoli, ita leguntur reddita. *Sorte distribuit eis terram eorum, quasi post quadringentos, & quinquaginta annos. Et post hæc dedit Judices*, quomodo & in quibusdam manuscriptis Græcis codicibus, se scriptum invenisse Johannes Mariana testatur, pro editione vulgata cap. 15. *επι τετρακισχόμεναις αυτοίς τριών ημισίων ωσ εστιν τρεκακοντίη & πεντακοντία ετη, & μετ' αυτα εδωκεν κριτας.* In Petri Taxardi Marchionis Velezij, videlicet MSS. quos ad textum Latinum & hic & alibi passim de industria fuisse conformatos magna est suspicio.

His vero longe antiquius Alexandrinum, quod in Anglia habemus exemplar, majusculis literis exaratum, ita legit. *κατα κληρονομίαν, αυτοίς τριών ημισίων ωσ εστιν τρεκακοντίη & πεντακοντία ετη, μετ' αυτα εδωκεν κριτας.* Quod ipsum quoque inter diversas illas lectiones reperitur, quas Novo Testamento Parisiis ann. 1568. Græcè à se excuso, Robertus Stephanus subjiciendas curavit: consentiente quoque codice quodam Græco alio Parisiis item edito, & à Bezâ in annotationibus ad hunc locum producto; & Novi Collegij apud Oxoniensium exemplari manuscripto altero, nisi quod hoc absit pronomen *αυτοι* post *μετ'*, in illo addatur *αυτοι* post ver-

Ludov. de la Cerda, Adversar. sacr. cap. 91.

Nic. Abram in Pharo Vet. Testam. 1. 10. cap. 27. §. 30. 44. 30.

Nicolaus vero Abramus, Psalmistam his finibus exodum circumscriptis negat: LXX. Seniores etiam ulterius eos extendisse admonens; ubi cum Josuâ sepultos fuisse dicunt lapideos cultellos quibus circumcidit filios Israel in Galgalis, *επι τ' ερηβου αυτου & Αιζοβελου, quando eduxit eos ex Aegypto.* Unde probabiliter posse dici ille existimat, egressionem filiorum Israel eo demum tempore fuisse terminatam, cum *Arca, qua hætenus per vastissimæ Arabia solitudines conducta fuerat, & egresos hætenus comitata, in Silo requievit; quasi tum denique longa peregrinationis metam attingisset;* Anno videlicet Josuæ circiter septimo. Johannes Woltherus denique, ut prioribus quidem illis, vocem *Exitus* de transitu Israelitarum per Jordanem interpretatur; sed simul etiam cum Nicolao Raimaro numerum illum 480. toto centenatio censet esse diminutum: à relicta Aegypto ad Templi initium, annos 620. eâ ratione constituens.

Verum temerariam istam sacri textus correctionem, cum alij, Tum Johannes Bohemus manu dictione sua Chronologicâ, & Jacobus Bonferrius in suis ad postremum Josuæ caput commentariis, & Nicolaus Abramus in Phari Vet. Testam. lib. 10. cap. 18. satis refutarunt; & à nativa vocis *Exitus* significacione nemo abduci se patietur, qui prudenter consideraverit aliud de illis Scripturæ locis esse sentiendum, in quibus *קנצל* (cum præpositione casus ablativi indice) nude ac simpliciter habetur positum; aliud de illis, in quibus *קנצל* (cum præpositione casum genitivum denotante) mensis aut anni designatione simul apposita. In illis enim, tempus post exitum generatim tantum & indefinite esse designatum; in his, præcise & determinate ab ipso illo primo, quo ex Aegypto discessum est, mense, ut à certâ & notâ epochâ, supputationem esse deductam, res ipsa indicat. Hoc certe à Mose diligenter observatum fuisse videmus, Exodi. XVI. 1. *Israelitas in desertum Sinis venisse scribente, quinto decimo die mensis secundi קנצל egressionis ipsorum de terra Aegypti;* & cap. XIX. 1. *in mense tertio קנצל egressionis Israelitarum de terra Aegypti, venisse eos in desertum Sinai, & Numer. XXXIII. 38. mortuum esse Aaronem an-*

tribus Boozis commentum mavult se recipere: quod omni sacrae Scripturae testimonio destitutum, à Nicolao Lyrano (in capite 2. Ruth) ex apocryphis nescio quibus Doctoribus, ita habetur propositum. *Dicunt Doctores nostri, & bene ut videtur, quod tres fuerunt Booz, sibi succedentes; quorum primus fuit avus, secundus filius, tertius nepos. Primus fuit filius Salmon quem genuit de Rahab; & tertius fuit iste, qui genuit Obed ex Ruth. Verum, ut in horum patrum longævitate non parum raritatis, atque in ejusdem (ad tres vel quatuor generationes) continuatione, divinæ fuisse benedictionis plurimum, fatemur libentissime; ita hic aliquid fuisse miraculi, quod naturæ ordinem & vires superaret, agnoscere omnino non possumus: quum in posterioribus quoque seculis homines, qui his in longævitate nihil concederent, extitisse nullum sit dubium.*

Rachaba certe, si vicenaria (quum in Chanana transiret in Israelitæ) extitisset, & post 42. deinde annos (quod nostra fert hypothesis) Boozum peperisset; annum ætatis 62. non excessisset: post quem anicularum nostro etiam seculo parientium non desunt exempla. Ad longævitatem vero quod attinet: Jehoiadã Pontificem longe post hæc tempora CXXX. annos vixisse Scriptura confirmat, (II. Chronic. XXIV. 15.) *In Tmolis montis cacumine, quod vocant Tempfin, CL. annis vivere, Mutianus auctor est: totidemque annos censum, Claudii Cesaris censurâ, T. Fullonium Bononiensem idque collatis censibus, quos ante detulerat, vitæque argumentis (etenim id cura Principi erat) verum apparuit. In censu vero à Vespasianis Imperatoribus acto, centum viginti annos, Parma tres edidit, Brixelli unus, CXXXV. Parma duo, CXXX. Placentia unus, CXXXI. Faventia una mulier, CXXXII. Bononia. L. Terentius Marci filius, Arimini vero M. Aponius, CL. Tertulla, CXXXVII, circa Placentiam, in oppido Vellieacio CX. annos sex detulere, quatuor CXX. unus CLX. In regione Italia octava, centenium annorum censi sunt homines LIV. centenium denum homines LVII. centenium vicenium quinum homines duo, centenium tricenium homines quatuor, centenium triceninum quinum aut septennum totidem, centenium quadragenium homines tres.*

Atque ut ad nostra tempora propius accedamus: Thomas Ravennas in quinto capite, libri *De vita hominis ultra CXX. annos protrahenda*, ad Julium III. Pontificem scripti, inter alia, anno Christi 1536. Zaconum quemdam ex Lacedemone, annis fere CXXX. & alium ex eadem urbe ultra annos CXXX. supervixisse; & in Ægæo mari viros duos CXXX. annorum vivos fuisse confirmat. In prælio Flodonenſi Dux Anglus Jacobus wenſton, Præſtonæ in wenſton-dale apud Eboracenses ortus, anno Domini 1600. annos CXXXI. natus vitam finiit. In Hiberniâ Desmonia Comitissa Edovardo IV. in Angliâ regnante, Comiti marito nupta, meo tempore & viva fuit & vivida; circa annum demum vitæ CXL. defuncta, Lauren-

tium quendam Scotum annos ætatis CXL. piscatum produisse, ex Buchananò refert, (in primæ orationis Chronologica D. Parai Elencho) Josephus Scaliger: de suo insuper adjiciens. *Nos possumus producere, quos CXX. CXXV. CXXX. annos vitæ expleſſe ſcimus, vidimus, meminimus. Unus etiam senex amicis nostris miraculo fuit Lutetia, anno Christi 1584. qui miles pugna Montis Leherii interfuerat sub Ludovico XI. Is major annorum CXL. omnibus membrorum officiis integris Lutetiam sese conculerat litiula cujusdam persequenda causa. Quibus & illa addantur Jacobi Bonfferii Jesuitæ, in Ruth capite 1. Ante annos paucos in finibus Sylvæ Thuringiaca reperitus est senex unus, qui Confirmationis Sacramentum à suffraganeo Episcopi Bambergensis accepit annos natus 150. qui jam filios haberet centenarios, nepotes septuagenarios (ut nostrorum literis accepimus) aliique ducenti, annum centesimum exceſſerunt. Et ut tandem concludamus, Thomas Parrus Iohannis filius winningtoniz in agro Sallopiensi anno quamdiu ille vixit, cum eo mansit: ipseque demum, anno Christi 1483. natus, quum 80. esset annorum primam uxorem duxit: cum qua 32. annos vixit; & sub qua commissi cum alia adulterii convictus, 105. annorum senex publicam in Ecclesia Alberburienſi egit pœnitentiam. Quum anno deinde fuisset 122. secundam accepit uxorem, quæ quamdiu ille vixit, cum eo mansit: ipseque demum, nobilissimi Thomæ Atundellæ & Surtia Comitissæ cura & sumptibus in lethica Londinum perductus, sub finem Septembris ann. 1635. & magnæ Britannia regi Carolo est exhibitus; quum annum 151. & menses aliquot vivendo peregiſſet. Ex his igitur satis apparet, ad nostra usque tempora nonnullos ultra annos non modo CXX. aut CXL. sed etiam CL. vitam produxiſſe: quos nemo miraturus est in tanta longævitate post annum CXI. prolem, ex adolescentibus præsertim feminis, suscipere potuisse.*

CAP. XIII.

Annorum 479. inter Exodum & Templi Solomonici exordium intercedentium summa in membra sua integrantia dividitur: tempusque peregrinationis in deserto, partitionis Terræ & primi anni Sabbarum Regum Israeliticorum, speciatim explicatur & confirmatur.

VT intervalli, inter Exitum ex Ægypto & jacta templi fundamenta interjecti, spatium distinctius possit intelligi: in quatuordecim illa membra, (simul integram 479. annorum summam constituentia) dispartiri libuit.

* Pilo. lib. 7. cap. 44.

* Id. ibid. cap. 49.

* Vid. Andr. Melvin.